

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

**IŠVADA
LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-730
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS
PARAMOS GINKLUOTO PASIPRIEŠINIMO (REZISTENCIJOS) DALYVIAMS
ĮSTATYMO NR. VIII-541 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP-24-359(2) (TAIS Nr. 24-5311(3))**

2024-06-04 Nr. NV-1493

Vilnius

Įvertinę Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos valstybės paramos ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams įstatymo Nr. VIII-541 pakeitimo įstatymo projektą, patikslintus įvertinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2024 m. gegužės 27 d. išvadoje Nr. NV-1350 pateiktas pastabas ir pasiūlymus, atitiktį įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, bei įvertinus 2024 m. birželio 4 d. Tarpinstituciniame pasitarime Įstatymo projekto svarstymo metu pateiktas pastabas ir pasiūlymus, pastebime, kad išlieka aktualus Įstatymo projektu nustatomo reikalavimo pirmojo ir antrojo laipsnio valstybinės pensijos gavėjams (kurių atžvilgiu šio reikalavimo taikymas Įstatymo projekte išlieka) – būti Lietuvos Respublikos piliečiais, tikslingumas bei proporcingumas. Konstitucinio Teismo oficialiojoje doktrinoje ne kartą yra konstatuota, kad „vienais atvejais valstybinės pensijos (kurios, kaip minėta, nėra tiesiogiai įvardytos Konstitucijoje) yra skiriamos už tam tikrą tarnybą, kitais atvejais – už nuopelnus Lietuvos valstybei ar kaip kompensacija nukentėjusiesiems asmenims. Nustatant, kokiems asmenims skiriama ir mokama valstybinė pensija, valstybinės pensijos skyrimo ir mokėjimo pagrindus bei sąlygas, taip pat šios pensijos dydžius, privalu paisyti konstitucinio socialinės darnos imperatyvo, teisingumo, protingumo bei proporcingumo principų; valstybinės pensijos skyrimas ir mokėjimas neturi tapti privilegija“ (Konstitucinio Teismo 2007 m. spalio 22 d., 2016 m. sausio 25 d., 2020 m. birželio 3 d. nutarimai). Be to, Konstitucinis Teismas yra pažymėjęs, kad įstatymų leidėjo diskrecija nustatant valstybinių pensijų skyrimą yra platesnė nei reglamentuojant kitas pensijas, jų skyrimo sąlygos gali būti labai įvairios ir priklausyti, be kita ko, ir nuo ekonominių valstybės išgalių (Konstitucinio Teismo 2007 m. gruodžio 24 d., 2012 m. vasario 6 d., 2015 m. gegužės 6 d. nutarimai). Manome, kad šiuo atveju tikslinga papildomai įvertinti diferencijuoto reguliavimo nustatymo tikslingumą bei pagrįstumą, pateikiant argumentus, kurie tokį diferencijuotą reguliavimą objektyviai pateisintų. Priešingu atveju, nevienodą asmenų, nusipelnusių Lietuvos valstybei, traktavimą įteisinančio reikalavimo, skiriant ir mokant valstybines pensijas, turėtų būti atsisakoma.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Tatjana Knyzienė